

Studiegids leergang Hoofdofficier van Dienst

Versie: 1.2, 13 februari 2019

Instituut Fysieke Veiligheid
Brandweeracademie
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
www.ifv.nl
info@ifv.nl
026 355 24 00

Colofon

Opdrachtgever: Brandweeracademie
Contactpersoon: Meriam Koelink
Titel: Studiegids leergang Hoofdofficier van Dienst
Datum: 13 februari 2019
Status: Definitief
Versie: 1.2
Auteurs: Janneke Boeije, Kathelijn Acket
Eindverantwoordelijk: Hans Veltkamp

Inhoud

	Inleiding	4
1	De functie HOvD	5
1.1	Beschrijving van de functie	5
1.2	Kerntaken	5
1.3	Leerdoelen	6
2	De leergang	7
2.1	Leergang ontwerp	7
2.2	Programma	8
2.3	Leeractiviteiten	9
2.4	Contactbijeenkomsten	12
3	Proeve van Bekwaamheid	13
3.1	Proeve-onderdelen	13
3.2	Geldigheid toetswijzer	13
3.3	Termijn behalen proeve-onderdelen	13
3.4	Diploma	13
3.5	Toezicht op examinering	13
4	Rechten en plichten	14
4.1	OER en uitvoeringsregelingen	14
4.2	Gedragsregels	14
4.3	Inspanningsverplichting	14
4.4	Klachtenregeling	14
4.5	Bezwaarregeling	14
5	Doelgroep en instroomeisen	15
5.1	Doelgroep	15
5.2	Instroomeisen	15
6	Studiebelasting	16
7	Betrokkenen	17
7.1	Deelnemers	17
7.2	Begeleiders leergang	17
7.3	Ondersteuning	18
7.4	Brandweeropleidingsinstituut	19
7.5	Contactgegevens	19
	Bijlage 1: Leerdoelen leergang HOvD	20

Inleiding

Voor je ligt de studiegids voor de leergang Hoofdofficier van Dienst (HOvD). In deze studiegids vind je alle relevante informatie over deze leergang.

De studiegids is allereerst bedoeld voor de deelnemer aan de leergang. Daarnaast is deze studiegids relevant voor alle andere personen die betrokken zijn bij de leergang en examinering, zoals docenten/instructeurs, beoordelaars, leerwerkplekbegeleiders en trajectbegeleiders.

Naast uitleg over de inhoud van de functie en de beoogde leerresultaten vind je hier ook uitgebreide informatie over de opbouw van de opleiding en bijvoorbeeld de beschikbare leermiddelen en de toetsing.

Ten slotte bevat de studiegids verwijzingen naar belangrijke documenten waarin meer informatie is te vinden over opleiden, toetsen en reglementen. Deze documenten zijn te vinden in de Elektronische Leeromgeving (ELO).

We gaan ervan uit dat hiermee een goede basis is gelegd om met de opleiding van start te gaan. Zijn er toch onduidelijkheden, dan kun je altijd terecht bij de opleidingscoördinator of vakgroepdecaan. Veel succes gewenst!

1 De functie HOvD

Wat houdt de functie Hoofdofficier van dienst (HOvD) precies in en welke taken en werkzaamheden voert de HOvD uit? In onderstaande paragrafen wordt uiteengezet welke positie de HOvD inneemt en welke kerntaken aan de basis staan van de leergang. De inhoud van dit hoofdstuk is afgeleid van het document Kwalificatiedossier Hoofdofficier van Dienst, versie 2017.

1.1 Beschrijving van de functie

De Hoofd Officier van Dienst (HOvD) kan twee rollen vervullen:

1. De HOvD geeft als Taakcommandant Brandweer leiding aan brandweereenheden (pelotons) bij de bestrijding ter plaatse van het incident.
2. De HOvD als Algemeen Commandant Brandweezorg heeft, via het actiecentrum Brandweezorg, de leiding over de totale brandweerinzet die de bron- en effectbestrijding uitvoert en is verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen in het effectgebied. Vanaf GRIP 2 neemt de Algemeen Commandant namens de brandweer deel aan het ROT.

LET OP!

In een aantal veiligheidsregio's vervult de HOvD de rol van Leider CoPI. Deze rol maakt geen deel uit van deze leergang. Er is wel een aparte opleiding Leider CoPI. Meer informatie hierover is te vinden op www.ifv.nl.

1.2 Kerntaken

De leergang HOvD richt zich op de kerntaken zoals deze in het kwalificatiedossier van de functie HOvD zijn vastgelegd:

Kerntaak 1: Taakcommandant Brandweer

De HOvD geeft als Taakcommandant Brandweer leiding aan brandweereenheden (pelotons) bij de bestrijding van het incident ter plaatse. Bij *reguliere* incidenten, geeft de Taakcommandant (afhankelijk van de situatie) sturing danwel advies aan de OvD Brandweer ter plaatse. Bij *grootschalige* incidenten is de Taakcommandant (als Hoofd van de taakorganisatie¹ Bron- en Emissiebestrijding, Grootschalige Redding of Grootschalige Ontsmetting) verantwoordelijk voor de bestrijding van het incident (in zijn inzetvak). Daarnaast kan de Taakcommandant plaatsnemen in het CoPI.

Kerntaak 2: Algemeen commandant Brandweezorg

De HOvD geeft als Algemeen Commandant Brandweezorg leiding aan de totale brandweerinzet die de bron- en effectbestrijding uitvoert. Hij doet dit door leiding te geven aan het actiecentrum Brandweezorg waarvan de samenstelling op basis van de incidenttypering kan variëren. Hij neemt vanaf GRIP 2 namens de brandweer deel aan het ROT en draagt bij aan het treffen van multidisciplinaire maatregelen in het effectgebied.

¹ Bron: Deelplan Brandweezorg Regionaal Crisisplan, 23 mei 2014

Elke kerntaak brengt verschillende verantwoordelijkheden met zich mee en vereist andere competenties. Deze zijn in het kwalificatiedossier van de functie HOvD zijn vastgelegd.

1.3 Leerdoelen

In bijlage 1 is aangegeven welke kennis, inzicht en vaardigheden in de leergang HOvD aan de orde komen.

2 De leergang

2.1 Leergang ontwerp

De leergang is opgebouwd vanuit een vijftal leerlijnen. De leerlijnen zijn bedoeld om de verschillende elementen van de leergang aan elkaar te verbinden. Zo is er bepaalde kennis die opgedaan moet worden, bepaalde vaardigheden die in zijn geheel of herhaaldelijk geoefend moeten worden, en is het belangrijk om te reflecteren op je eigen ontwikkeling en leiderschapsontwikkeling. De leerlijnen zijn voor deze leergang als volgt ingericht:

Conceptuele leerlijn

- In deze leerlijn wordt kennis opgedaan en geleerd hoe deze toe te passen in concrete werksituaties.
- Als professional ga je oefenen met de systematiek van theorieën en leer je ondersteunende informatie (zowel inhoudelijk als procedureel) aan.
- Door middel van: voorbereidingsopdrachten, e-modules en verdieping in de les.

Vaardigheden leerlijn

- In deze leerlijn staat het oefenen van (specifieke) beroepsvaardigheden centraal. Deze leerlijn wordt vaak gecombineerd met de conceptuele leerlijn.
- Oefenen met deeltaken (bijvoorbeeld vergaderingen leiden, communicatieve vaardigheden, scenariodenken).
- Door middel van: oefeningen en casussen in de les.

Simulatie leerlijn

- In deze leerlijn wordt in een gesimuleerde setting geoefend met het uitvoeren van de benodigde beroepsvaardigheden.
- Oefenen van kerntaak waarbij de scenario's steeds complexer worden en de begeleiding afneemt.
- Door middel van: realistische praktijksimulaties op oefendagen.

Werkplek leerlijn

- In deze leerlijn wordt een koppeling gemaakt met de opgedane theorie en de (actuele) praktijk.
- Door middel van: onderzoek in eigen regio. (leerwerkplekopdrachten, schaduwen, klankborden, incidenten analyseren en evalueren).

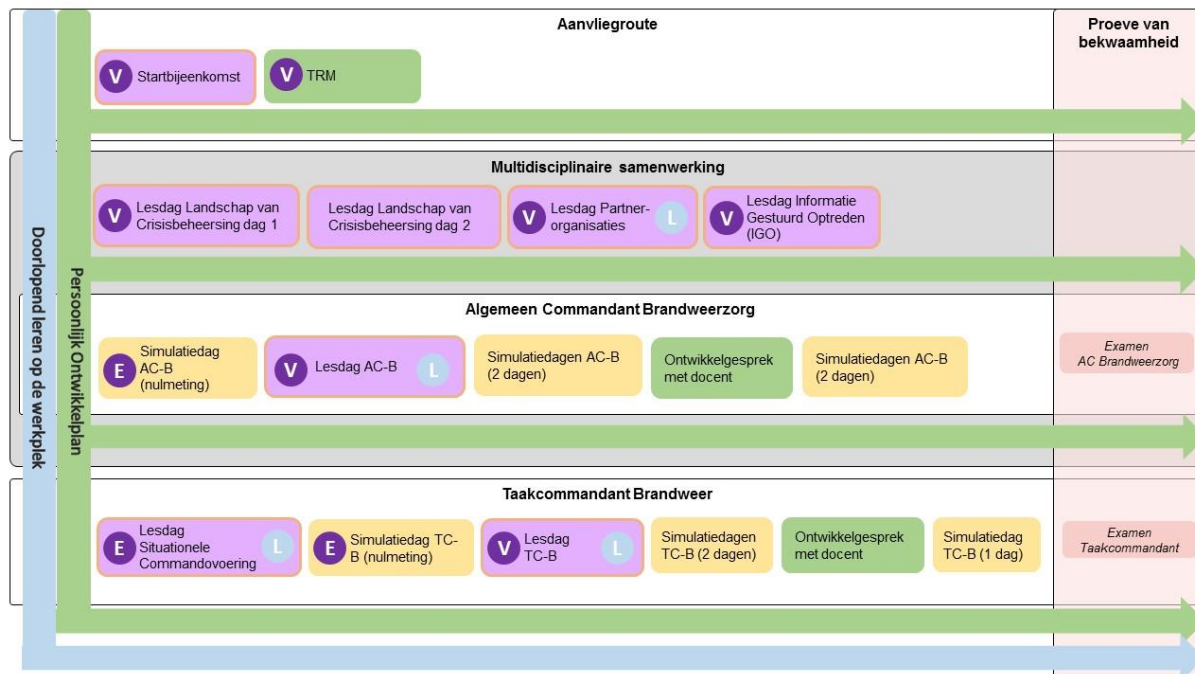
Persoonlijke leerlijn

- In deze leerlijn wordt gereflecteerd op de beroepservaringen en persoonlijke ontwikkeling
- Betekenis geven aan het geleerde, monitoren van eigen ontwikkeling.
- Door middel van: bijhouden portfolio, competentiescan, begeleidende docenten, meerdere meetmomenten tijdens simulaties.

2.2 Programma

De leergang HOvD bestaat uit vier blokken, namelijk Aanvliegroute, Multidisciplinaire samenwerking, Algemeen Commandant Brandweezorg en Taakcommandant Brandweer. De opleiding begint met een algemeen deel, de aanvliegroute.

De opbouw van de leergang aan de hand van de eerder genoemde leerlijnen wordt in onderstaande figuur weergegeven:

Afbeelding: opbouw leergang HOvD (V = voorbereidingsopdracht, E = e-module, L = leerwerkplekopdracht)

In de volgende paragraaf worden de blokken globaal beschreven. In de ELO vind je een uitgebreide beschrijving van alle lesdagen, simulatiedagen en opdrachten.

Aanvliegroute

In de aanvliegroute maak je kennis met de taken en verantwoordelijkheden van een HOvD, wordt het verloop van de leergang uitgelegd en vindt er op een externe locatie een dag over Team Resource Management (TRM) plaats waarbij er geleerd wordt over non-technical skills en wat er bij het optreden in een crisisteam komt kijken. Dit is ook de start voor je Persoonlijk Ontwikkelplan, dat als een rode draad door de leergang loopt.

Multidisciplinaire samenwerking

Het blok Multidisciplinaire samenwerking is als voorbereiding op het blok Algemeen Commandant Brandweezorg. Hierin leer je over wat er komt kijken bij de samenwerking met multidisciplinaire partners tijdens crisisbeheersing en hoe informatie gestuurd optreden werkt.

Algemeen Commandant Brandweezorg

Het blok Algemeen Commandant Brandweezorg bestaat uit vijf simulatiedagen en een lesdag. Allereerst vindt er een simulatiedag plaats die fungeert als een nulmeting. In deze dag leer je welke kennis, vaardigheden en attitude je al hebt en welke je nog wilt ontwikkelen. Op de lesdag wordt een verdieping gegeven op de stof. Onderwerpen die aan bod komen zijn de landelijke GRIP-regeling, de samenstelling en werkwijze van het ROT en

die van het actiecentrum. Er worden oefeningen gedaan op het gebied van vergadertechnieken (BOB en thematisch), mono- en multidisciplinair relevante aspecten filteren, scenariodenken en bestuurlijke advisering. In de daaropvolgende simulatiedagen wordt er wederom geoefend met de gehele situatie en het toepassen van de opgedane kennis en vaardigheden als voorbereiding op het examen. Op de derde simulatiedag vinden de ontwikkelgesprekken met de docent plaats. In dit gesprek wordt jouw persoonlijke ontwikkelplan besproken en al het materiaal dat je verzameld hebt met betrekking tot jouw ontwikkeling als HOvD. Vervolgens zijn er nog twee simulatiedagen waarin geoefend kan worden voor het examen.

Taakcommandant Brandweer

Het blok Taakcommandant Brandweer bestaat uit twee lesdagen en vier simulatiedagen. Allereerst vindt er een lesdag plaats waar je inzicht krijgt in de actuele ontwikkelingen omtrent situationele commandovoering en het repressief optreden. Ook gaat deze dag in op de methodiek FABCM (Feiten verzamelen, Analyseren, Besluiten nemen, Communiceren, Monitoren).

Vervolgens vindt er een simulatiedag plaats die fungeert als een nulmeting. Tijdens deze dag leer je welke kennis, vaardigheden en attitude je al hebt en welke je nog wilt ontwikkelen. Tijdens de lesdag Taakcommandant Brandweer wordt een verdieping gegeven op de stof. Je gaat aan de slag met de ervaringen die je in de nulmeting hebt opgedaan. Er wordt naar behoefte verdieping gegeven op de lesstof en geoefend met vaardigheden. De oefeningen gaan (afhankelijk van de leerbehoefte) in op scenariodenken, verkenning, het maken van een inzetstrategie, situationele commandovoering en deelnemen aan het CoPI. In de daaropvolgende simulatiedagen wordt er wederom geoefend met de gehele situatie en het toepassen van de opgedane kennis en vaardigheden als voorbereiding op het examen. Op de tweede simulatiedag vinden de ontwikkelgesprekken met de docent plaats. In dit gesprek wordt jouw persoonlijke ontwikkelplan besproken en al het materiaal dat je verzameld hebt met betrekking tot jouw ontwikkeling als HOvD. Tot slot is er nog een simulatiedag als voorbereiding op het examen.

2.3 Leeractiviteiten

De opleiding is opgebouwd uit verschillende leeractiviteiten:

- > lesdagen
- > e-modules
- > voorbereidingsopdrachten
- > simulatiedagen
- > leerwerkplekopdrachten
- > persoonlijk ontwikkelplan
- > doorlopend leren op de werkplek.

De ELO is hierbij ondersteunend. In het activiteitenplan in de ELO kun je zien hoe de opleiding in elkaar zit, wanneer welke bijeenkomsten zijn en welke e-modules en/of voorbereidingsopdracht erbij horen. Hierna wordt beschreven hoe de leeractiviteiten eruit zien en hoe ze in de ELO zijn opgenomen.

LET OP!

In deze leergang zit een groot deel zelfstudie (voorbereidingsopdrachten, e-modules en leerwerkplekopdrachten). Het is noodzakelijk dat je deze zelfstudie goed uitvoert en daar ook de tijd voor neemt/inplant. Alleen dan ben je goed voorbereid op de bijeenkomst, haal je een zo goed mogelijk leerrendement en zorg je dat je op gelijk niveau zit met je medestudenten.

E-modules

In de ELO vind je e-modules. Dit zijn e-learningmodules, korte online lessen die worden ondersteund door videofragmenten. In een e-module staan ook vragen om de inhoud te verwerken. Elke e-module start met leerdoelen en eindigt met een samenvatting. Je bestudeert de module vóór een bijeenkomst. Per bijeenkomst is duidelijk aangegeven welke voorbereiding van je wordt verwacht. De opgedane kennis wordt tijdens de les als bekend verondersteld zodat er in de les verdieping kan plaatsvinden.

Vorbereidingsopdrachten

Vorbereidingsopdrachten zijn korte opdrachten waarbij je zelfstandig aan de slag gaat om theoretische kennis eigen te maken. De opdrachten staan (met eventuele bijlagen) in de ELO bij de betreffende les. De opgedane kennis wordt tijdens de les als bekend verondersteld en gebruikt om je er verder in te verdiepen.

Lesdagen

De lesdagen zijn bedoeld ter verdieping van de lesstof die voorafgaand aan de les is opgedaan. De voorbereiding voor een lesdag kan bestaan uit een e-module óf een voorbereidingsopdracht (bijvoorbeeld het doorlezen van een document of casus of het verzamelen van informatie). Deze kennis wordt door de docent als bekend verondersteld. Zo kom je goed voorbereid op de bijeenkomsten en haal je op die manier een zo hoog mogelijk leerrendement. Tijdens lesdagen zal er door middel van activerende en afwisselende werkvormen veel worden geoefend met de toepassing van de opgedane kennis. Dit kan door middel van het bestuderen van en oefenen met casussen, opdrachten of vaardigheidsoefeningen. Als casus worden zoveel mogelijk werkelijke incidenten gebruikt. Binnen de lesdagen wordt uitgebreid stil gestaan bij de persoonlijke inbreng van deelnemers en de leer- en ontwikkelpunten vanuit de persoonlijke leerlijn. Tijdens de lesdagen wordt stilgestaan bij de gemaakte opdrachten en wordt regelmatig teruggeblikt op eerdere lessen om de samenhang tussen verschillende onderdelen duidelijk te maken. De data en tijden van lesdagen zijn te vinden in de ELO. Ook zie je er welke voorbereiding er van jou verwacht wordt.

Simulatiedagen

De simulatiedagen zijn bedoeld om te oefenen met de kerntaken in zijn geheel. Hierbij wordt een realistische setting nagebootst, de scenario's bouwen op qua complexiteit tot ze op de laatste dag op examenniveau zijn. De data en tijden van de simulatiedagen zijn te vinden in de ELO in zowel het activiteitenplan als de agenda.

Simulatiedag als nulmeting

Aan het begin van het blok is er een simulatiedag als start. Deze dag fungeert als een nulmeting zodat je inzicht krijgt in waar jij staat qua ontwikkeling in de betreffende kerntaak. Op basis van deze nulmeting formuleer je leerdoelen en kun je in de lesdag(en) en simulatiedagen concreet werken aan het maken van een leerslag. Door te starten met een nulmeting krijg je inzicht in jouw sterke- en ontwikkelpunten en krijg je daarna voldoende gelegenheid om te leren of bij te stellen.

Ter voorbereiding op eerste simulatiedag volg je een e-module waarin je de 'kunst afkijkt' door middel van filmopnames. Hierbij volg je een HOvD gedurende een scenario waarbij je meedenkt over de keuzes en dilemma's waar hij tegenaan loopt.

Persoonlijke ontwikkeling tijdens simulatiedagen

Tijdens de andere simulatiedagen staat de voorbereiding op het komende examen centraal. Ook op deze dagen staat het persoonlijk leren en ontwikkelen centraal door middel van verschillende meetmomenten:

- > observaties van de begeleidend docent/beoordelaar
- > observaties door collega-deelnemers
- > observaties van eigen optreden door middel van filmopnames.

De verschillende observaties leg je vast in het Persoonlijk Ontwikkelplan. Na afloop van elke simulatiedag reflecteer je op wat je geleerd hebt en stel je leerdoelen op voor de volgende simulatiedag.

Leerwerkplekopdrachten

Leerwerkplekopdrachten worden na afloop van een les op de werkplek uitgevoerd. Het doel hiervan is relaties te leggen tussen het geleerde en beoefende en de werkwijze in de praktijk. In de leerwerkplekopdrachten ga je vooral informatie inwinnen bij collega's in jouw eigen regio en leren van ervaren collega's. De leerwerkplekopdrachten zijn te vinden in de ELO in het activiteitenplan.

Persoonlijk Ontwikkelplan

Gedurende de leergang word je gestimuleerd om jouw voortgang en ontwikkeling zelf te bewaken in de persoonlijke leerlijn. Om je hierbij te ondersteunen, krijg je een begeleidend docent toegewezen. Tweemaal in de leergang heb je een ontwikkelgesprek van een 1 uur met jouw begeleidend docent, waarin jouw leerproces tot dan en de voorgenomen leerdoelen worden besproken. De persoonlijke leerlijn is gericht op de ontwikkeling van cognitieve, sociale en persoonlijke vaardigheden die de vakinhoudelijke vaardigheden aanvullen. Denk aan competenties zoals leiderschap, communicatieve vaardigheden, omgevingsbewustzijn en reflectief vermogen. De persoonlijke leerlijn wordt ingezet door middel van een Persoonlijk Ontwikkelplan dat als een rode draad door de hele leergang loopt. Het Persoonlijk Ontwikkelplan is een werkboek dat in de ELO te downloaden is en (naar wens) digitaal of op papier ingevuld kan worden.

In dit Persoonlijk Ontwikkelplan worden verschillende formats en tools aangereikt:

- > Een competentiescan aan de start van de leergang. Deze scan wordt op vaste momenten opnieuw ingevuld om de ontwikkeling bij te houden.
- > Een tool om persoonlijke leerdoelen te formuleren.
- > Checklists om je voortgang tijdens simulatiedagen te monitoren.
- > Leidraad voor ontwikkelgesprekken met de begeleidend docent.
- > Reflectieformulieren voor het leren op de werkplek.

Doorlopend leren op de werkplek

Het doorlopend leren op de werkplek is verweven met de opleiding en zorgt ervoor dat je de opgedane theorie en de praktijk (werkplek) met elkaar in verbinding brengt. Het doorlopend leren op de werkplek bestaat uit:

- > meelopen in de praktijk en het schaduwen van een ervaren HOvD (bij werkelijke of bij oefeningen)
- > geschaduwd worden door een ervaren HOvD
- > meegemaakte incidenten analyseren en evalueren
- > bijwonen van oefeningen
- > klankborden met een ervaren collega
- > oefeningen doen met vaardigheden in de 'koude' dagelijkse praktijk.

De ervaringen van het meelopen en -kijken in de praktijk en de reflectie daarop draagt bij aan je gehele ontwikkeling als HOvD. Je krijgt hierdoor zicht op de functie HOvD en reflecteert ook op jouw eigen kwaliteiten, valkuilen en leiderschapsstijl in het vak. Met jouw begeleidende docent evalueer en reflecteer je op alles wat je meemaakt in de schaduwrol of

de geschaduwde rol. De reflecties sluiten steeds aan bij jouw persoonlijke leerlijn. Je verwerkt ze in jouw Persoonlijk Ontwikkelplan.

2.4 Contactbijeenkomsten

In de ELO vind je het volledige rooster van de leergang. In het activiteitenplan in de ELO kun je precies zien hoe de opleiding in elkaar zit en wanneer de bijeenkomsten zijn. Ook kun je zien welk ondersteunend materiaal bij elke dag hoort.

<i>Bijeenkomst</i>	<i>Lesnummer</i>	<i>Inhoud</i>
1	AR-1	Startbijeenkomst
2	AR-2	TRM
3	MS-C1	Lesdag Landschap van Crisisbeheersing dag 1
4	MS-C2	Lesdag Landschap van Crisisbeheersing dag 2
5	MS-PO	Lesdag Partnerorganisaties
6	MS-IG	Lesdag Informatie Gestuurd Optreden (IGO)
7	AC-S1	Simulatiedag 1 Algemeen Commandant Brandweezorg (nulmeting)
8	AC-L1	Lesdag Algemeen Commandant Brandweezorg
9	AC-S2	Simulatiedag 2 Algemeen Commandant Brandweezorg
10	AC-S3	Simulatiedag 3 Algemeen Commandant Brandweezorg
11	AC-S4	Simulatiedag 4 Algemeen Commandant Brandweezorg
12	AC-S5	Simulatiedag 5 Algemeen Commandant Brandweezorg
13	AC-BE	Examen (praktijksimulatie) Algemeen Commandant Brandweezorg
14	TC-SC	Lesdag Situationele Commandovoering
15	TC-S1	Simulatiedag 1 Taakcommandant Brandweer (nulmeting)
16	TC-L1	Lesdag Taakcommandant Brandweer
17	TC-S2	Simulatiedag 2 Taakcommandant Brandweer
18	TC-S3	Simulatiedag 3 Taakcommandant Brandweer
19	TC-S4	Simulatiedag 4 Taakcommandant Brandweer
20	BB-E3	Examen (praktijksimulatie) Taakcommandant Brandweer

3 Proeve van Bekwaamheid

3.1 Proeve-onderdelen

De proeve van bekwaamheid bestaat uit twee examens:

- > praktijksimulatie Algemeen Commandant Brandweezorg
- > praktijksimulatie Taakcommandant Brandweer.

Beide examens moeten met een voldoende resultaat zijn afgelegd om in aanmerking te komen voor het diploma Hoofdofficier van Dienst.

Voor een uitgebreide beschrijving van alle proeve-onderdelen verwijzen we naar de toetswijzer Hoofdofficier van Dienst.

3.2 Geldigheid toetswijzer

De toetswijzer die op het moment van het examen geldig is, wordt gehanteerd.

3.3 Termijn behalen proeve-onderdelen

Alle proeveonderdelen moeten binnen 2 jaar met een voldoende zijn afgerond. Deze termijn gaat in vanaf de eerste, met een voldoende afgerond proeveonderdeel, dat in de ELO of in MijnIFVexamens staat geregistreerd. Na de termijn van 2 jaar vervallen de behaalde resultaten en moet je alle onderdelen van de proeve in zijn geheel overdoen. Zie OER artikel 44 lid 1 en 2. Meer informatie is te vinden in het OER en in de toetswijzer HOvD.

3.4 Diploma

Om het diploma Hoofdofficier van Dienst te verkrijgen moet je:

- > minimaal beschikken over een HBO getuigschrift
- > de proeve van bekwaamheid afgesloten hebben met een voldoende resultaat.

Het diploma Hoofdofficier van Dienst is HBO-niveau.

3.5 Toezicht op examinering

Bureau Toezicht Examinering en Certificering (TEC) ziet toe op de kwaliteit van de uitvoering en beoordeling van de examens. De taken van Bureau TEC zijn het vaststellen van toetsuitslagen, benoemen van beoordelaars, accrediteren van examenobjecten en examenlocaties, afhandelen van bezwaarschriften en het controleren van de kwaliteit van de examinering (uitvoering) door middel van het uitvoeren van kwaliteitscontroles tijdens de afname van examens op examenlocaties.

4 Rechten en plichten

4.1 OER en uitvoeringsregelingen

In het Onderwijs- en Examenreglement (OER) staan alle afspraken over kwaliteit en uitvoering van het onderwijs en de examens. Deze zijn landelijk vastgesteld. Lees het OER dan ook zorgvuldig door.

4.2 Gedragsregels

Het uniform is het verplichte kledingvoorschrift gedurende de leergang.

4.3 Inspanningsverplichting

In het OER staat het volgende:

1. Het opleidingsinstituut is verantwoordelijk voor de gehele opleiding en samen met het korps, voor het werkend leren.
2. Het opleidingsinstituut is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, ondersteunen en evalueren van de leerwerkplekopdrachten.
3. De werkgever is verantwoordelijk voor het begeleiden van de deelnemer en het inrichten van een werkplek waar de deelnemer de noodzakelijke competenties kan verwerven.
4. De deelnemer is verantwoordelijk voor het verwerven van competenties, de studievoortgang, de kwaliteit van het werk en de reflectie op zijn leerproces.

4.4 Klachtenregeling

De uitgangspunten voor het omgaan met klachten en geschillen bij het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) staan beschreven in het document 'Procedure klachtenbehandeling Instituut Fysieke Veiligheid'. Deze procedure heeft als doel om je nader te informeren over de werkwijze bij klachten. Deze algemene voorwaarden zijn voor iedereen beschikbaar op de website: www.ifv.nl.

4.5 Bezwaarregeling

Je kunt binnen twee weken na bekendmaking van de examenuitslag bezwaar maken tegen de beoordeling van een examen via mijnexamens.ifv.nl. Zie voor meer info de uitvoeringsregeling Bezwaar en inzage op de website van het IFV.

5 Doelgroep en instroomeisen

5.1 Doelgroep

Deelnemers aan deze leergang zijn al langere tijd als officier van dienst werkzaam bij een regionale brandweerorganisatie. Zij gaan in de toekomst meedraaien in een piket als Hoofdofficier van dienst.

5.2 Instroomeisen

Als instroomeis geldt een HBO getuigschrift en het diploma Officier van Dienst of het diploma Adjunct-hoofdbrandmeester. Daarbij moet je over drie jaar ervaring beschikken als officier van dienst.

6 Studiebebelasting

De leergang HOvD heeft een studiebebelasting van 210 uur.

In het overzicht hierna staat de verdeling van de studiebebelastingen:

- > de uren in de kolom 'BWA' (Brandweeracademie) betreffen de contactbijeenkomsten (lesdagen en simulatiedagen)
- > de uren in de kolom 'leerwerkplek' betreffen de leerwerkopdrachten en het doorlopend leren op de werkplek
- > de uren in de kolom 'thuis' betreffen de uren voor voorbereidingsopdrachten, e-modules en het bijwerken van het Persoonlijk Ontwikkelplan
- > de uren in de kolom 'examens' betreffen de uren van de praktijksimulaties.

HOvD-leergang					
	BWA	leerwerkplek	thuis	examens	totaal
Aanvliegroute	12	0	7	0	19
Multidisciplinaire samenwerking	24	8	10	0	42
Algemeen Commandant Brandweezorg	36	12	22	1,5	70
Taakcommandant Brandweer	36	16	24	1,5	76
totaal in uren	108	36	63	3	210

7 Betrokkenen

7.1 Deelnemers

De deelnemer regisseert actief zijn eigen leerproces. De deelnemer neemt goed voorbereid deel aan de les- en simulatiedagen op het IFV. Daarnaast werkt hij op de leerwerkplek aan zijn leerwerkplekopdrachten. Hij verricht zelfstudie door het maken van de e-modules en voorbereidingsopdrachten. Ten slotte neemt hij goed voorbereid deel aan de proeve van bekwaamheid.

7.2 Begeleiders leergang

Docenten

Binnen de leergang HOvD zijn meerdere docenten actief. De docenten verzorgen lesdagen en begeleiden deelnemers tijdens de simulatiedagen. Zij observeren, geven feedback en stimuleren de deelnemers in hun leertraject. De docenten zijn expert op het vakgebied en hebben ruime ervaring. Ze zorgen ervoor dat in de les een verdieping wordt gemaakt op de in de zelfstudie opgedane stof. Ze begeleiden oefeningen en bieden meerdere mogelijkheden om situaties aan te pakken en met de deelnemers te reflecteren op de gekozen aanpak. Ook zorgen ze ervoor dat de samenhang tussen verschillende leeractiviteiten duidelijk is door regelmatig terug en vooruit te blikken.

Hoofddocent

Op de simulatiedagen is er altijd een hoofddocent aanwezig. Hij of zij heeft als verantwoordelijkheid dat de simulatiedag soepel verloopt en fungeert als aanspreekpunt. De hoofddocent verzorgt de briefing aan het begin van de dag voor de deelnemers, docenten en rolspelers. Hij of zij ondersteunt de docenten waar nodig en geeft docenten feedback op hun wijze van begeleiden. Daarnaast helpt de hoofddocent bij eventuele leerproblemen van de deelnemers en valt als het nodig is in als docent.

Begeleidend docenten

Binnen de leergang krijg je een begeleidend docent toegewezen. De begeleidend docent fungeert als aanspreekpunt voor een groepje deelnemers (maximaal vier deelnemers per begeleidend docent). Hij begeleidt deze deelnemers gedurende de hele leergang en zorgt ervoor dat de verschillende leeractiviteiten met elkaar verbonden worden. De begeleidend docent stimuleert deelnemers om uit hun comfortzone te komen en zo effectief te kunnen leren. Elke deelnemer heeft tweemaal gedurende de opleiding een ontwikkelgesprek met zijn begeleidend docent.

Een begeleidend docent wordt regelmatig als docent ingezet zodat hij de ontwikkeling van de (eigen) deelnemers kan volgen.

Trajectbegeleider

De trajectbegeleider werkt in de regio en bewaakt de kwaliteit van de leerwerkplekken en volgt het leerproces op de werkplek van de deelnemers. Daarnaast begeleidt hij de samenwerking tussen de deelnemer en de leerwerkplekbegeleider. Ook bewaakt de

trajectbegeleider de voortgang van het werkend leren en is het aanspreekpunt als er problemen zijn.

Decaan

De decaan verzorgt geen onderwijs, maar is eindverantwoordelijk voor de inhoud, vorm en kwaliteit van de leergang. De decaan stuurt de docenten aan en is aanspreekpunt bij problemen.

Leerwerkplekbegeleiders

De leerwerkplekbegeleider begeleidt de deelnemer tijdens het leren op de werkplek. Hij is inhoudelijk deskundig, kent de functie HOvD zeer goed en is in staat de deelnemer op constructieve wijze te begeleiden en te beoordelen. De leerwerkplekbegeleider beschikt over voldoende coachingsvaardigheden, zodat hij de werkplekbegeleiding op een verantwoorde manier kan uitvoeren. De leerwerkplekbegeleider geeft feedback op de leerwerkplekopdrachten en geeft drie maal feedback over het doorlopend leren op de werkplek. De leerwerkplekbegeleider kan ter ondersteuning gebruik maken van de Handleiding Leerwerkplekbegeleider.

Examinatoren

Er vindt een zorgvuldige selectie en benoeming plaats van examinatoren die de examenonderdelen afnemen. De benoeming wordt afgegeven voor een periode van 3 jaar.

7.3 Ondersteuning

Achter de schermen werken de volgende mensen mee aan de leergang.

Onderwijskundige

De betrokken onderwijskundige is verantwoordelijk voor het (klein) onderhoud van de leergang en voert tussentijds en na afloop van de leergang evaluaties uit. Daarnaast heeft de onderwijskundige een taak bij de ontwikkeling van examens en casussen.

Opleidingscoördinator

De opleidingscoördinator is verantwoordelijk voor de organisatie en planning van de leergang (data, faciliteiten, docenten), de communicatie naar de deelnemers en het plaatsen van het rooster en de lesmaterialen in de ELO.

Examenbureau

Het Examenbureau van het IFV is belast met het plannen van examenonderdelen, in het bijzonder de inzet van examinatoren en het afgeven van diploma's. Daarnaast gaat het examenbureau over het coördineren en afhandelen van klachten en vrijstellingen.

7.4 Brandweeropleidingsinstituut

De leergang HOvD wordt uitgevoerd door de Brandweeracademie.

7.5 Contactgegevens

Contactpersonen Hoofdofficier van dienst	
Vakgroepdecaan:	Hans Veltkamp
Telefoon:	026 355 22 19 of 06 510 63 081
E-mailadres:	hans.veltkamp@ifv.nl
Onderwijskundige:	Meriam Koelink
Telefoon:	026 355 29 11
E-mailadres:	meriam.koelink@ifv.nl
Coördinator leergang:	Leonie van Betuw
Telefoon:	026 355 23 18
E-mailadres:	leonie.vanbetuw@ifv.nl
Secretaresse leergang:	Agnes Heuvelink
Telefoon:	026 355 24 94
E-mailadres:	agnes.heuvelink@ifv.nl

Bijlage 1: Leerdoelen leergang HOvD

Kerntaak ²	Werkzaamheden ³	Leerdoelen ⁴	Proeve-onderdeel ⁵
<p>Taakcommandant Brandweer</p>	<p>Geeft bij incidenten zonder opschaling (afhankelijk van de situatie) sturing danwel advies aan de OvD Brandweer ter plaatse van het incident.</p> <p>Maakt inschatting van de aard, omvang en dynamiek van het inzetvak en vormt daardoor een correct totaalbeeld van de situatie.</p> <p>Vertaalt de opdracht tijdig naar een inzetplan waarin de ontwikkeling en mogelijke veranderingen van het incident zijn meegenomen.</p> <p>Maakt een inzetplan voor het inzetvak, vertaalt dit naar inzetdoelen en/of -vakken van brandweerpelotons.</p> <p>Stuurt de pelotonscommandanten in het inzetvak aan door middel van duidelijke en uitvoerbare bevelen.</p> <p>Controleert het effect van de werkzaamheden, anticipeert op ontwikkelingen en stelt zo nodig bij.</p> <p>Vraagt indien nodig om bijstand.</p> <p>Leverd een bijdrage aan het multidisciplinaire informatiemanagement.</p>	<p>De deelnemer kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> > het kenmerkschema, kwadrantenmodel en de incidenttypes in samenhang in het brandweeroptreden toepassen > in zijn optreden rekening houden met de invloeden van human factors > de verschillende typen commandovoering bij grootschalige brandweerinzetten inzetten > de stijl van commandovoering aanpassen op de complexiteit van het incident > de methodiek FABCM toepassen > de visie op Grootschalig Brandweeroptreden toelichten > herkennen wat de inzetmogelijkheden van de regionaal en landelijk beschikbare specialistische pelotons zijn > de theoretische achtergronden van het grootschalig brandweeroptreden en de bijbehorende kengetallen toelichten > aangeven hoe binnen de eigen regio invulling is gegeven aan Grootschalig Brandweeroptreden en wat voor- en nadelen zijn > technieken toepassen voor scenariodenken > gegevens van het incident analyseren en op basis hiervan een monodisciplinair beeld maken 	<p>Praktijksimulatie Taakcommandant Brandweer</p>

² Bron: kwalificatiedossier HOvD

³ Bron: kwalificatiedossier HOvD

⁴ Bron: lesplannen HOvD

⁵ Bron: toetswijzer HOvD

	<p>Stemt af met de naastgelegen inzetvakken, rekening houdend met schaarste in beschikbare menskracht en middelen.</p> <p>Bewaakt de samenwerking met de overige disciplines in zijn vak.</p> <p>Kan als functionaris namens de Brandweer plaatsnemen in het CoPI.</p> <p>Evalueert het optreden met het doel hiervan te leren.</p> <p>Draagt zorg voor het acuut waarschuwen van de bevolking.</p> <p>Organiseert nazorg aan het personeel.</p> <p>Neemt maatregelen om de veiligheid van eigen personeel, andere hulpverleningsdiensten en derden optimaal te waarborgen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> > een voorlopige inzetstrategie maken op basis van de verkregen informatie en zijn vakinhoudelijke kennis (kengetallen) > op basis van de verkregen gegevens en de gestelde prioriteiten een verkenningplan maken, rekening houdend met blinde vlekken > een toetsende verkenning ter plaatse (laten) uitvoeren, om het op afstand gevormde beeld te controleren en een actueel totaalbeeld van de situatie te krijgen > een uitvoerbare inzetstrategie formuleren met de juiste prioriteiten > de inzetstrategie op duidelijke en eenduidige wijze naar de pelotonscommandanten communiceren > in het inzetplan rekening houden met de mogelijke ontwikkelingen en dynamiek van het incident > een bijdrage leveren aan het multidisciplinaire informatiemanagement > controleren of de veiligheid van eigen personeel, andere hulpverleningsdiensten en derden optimaal optimaal gewaarborgd is > afstemmen met naastgelegen inzetvakken, rekening houdend met schaarste in beschikbare menskracht en middelen > rekening houden met tegenstrijdige belangen en deskundigheid van de betrokken partijen > multidisciplinair relevante aspecten (beeldvorming/dilemma's) terugkoppelen aan de Leider CoPI > monodisciplinair relevante aspecten (beeldvorming/dilemma's) terugkoppelen aan de Algemeen Commandant Brandweezorg > de snelheid van besluitvorming aanpassen op de complexiteit van het incident en rekening houden met de consequenties > een passend advies geven voor afschaling, over de acties/werkzaamheden die in de nafase verricht moeten worden > handelen naar eigen tekortkomingen of zwakheden op professioneel gebied > op een constructieve manier omgaan met ontvangen (kritische) feedback. 	
--	---	---	--

<p>Algemeen Commandant Brandweezorg</p>	<p>Vormt samen met de Algemeen Commandanten van andere disciplines en diensten, de Informatiemanager, de Communicatieadviseur en de Operationeel Leider het Regionaal Operationeel Team (ROT) en stemt hierin de multidisciplinaire maatregelen in het effectgebied af.</p> <p>Verstrekt gestructureerd, eenduidig en kernachtig informatie en vormt met de deelnemers aan het ROT een gemeenschappelijk beeld van het incident.</p> <p>Geeft een advies omtrent de scheiding van bron- en effect gebied na afstemming met de Taakcommandant Brandweer in het CoPI.</p> <p>Treft monodisciplinaire maatregelen (geeft efficiënt en effectief leiding aan de totale brandweerinzet in het bron- en effectgebied).</p> <p>Draagt zorg voor de organisatie en uitvoering van en geeft leiding aan het actiecentrum Brandweezorg.</p> <p>Leverd een bijdrage aan het multidisciplinaire advies aan het Beleidsteam.</p> <p>Informeert en adviseert de brandweeradviseur in het Beleidsteam.</p> <p>Zorgt (eventueel via de HIN Brandweer) voor een actueel en geverifieerd monodisciplinair beeld ten behoeve van het multidisciplinaire informatiemanagement.</p> <p>Draagt in afstemming met de Communicatieadviseur ROT, indien nodig, zorg voor het waarschuwen/informereren van de bevolking.</p> <p>Neemt maatregelen om de veiligheid van eigen personeel, andere hulpverleningsdiensten en derden optimaal te waarborgen.</p> <p>Stemt de maatregelen op het gebied van brandweezorg af met andere overheden en externe partners.</p>	<p>De deelnemer kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> > het landschap van crisisbeheersing beschrijven en de benodigde prestaties, processen en actoren van de crisisorganisatie in kaart brengen > de werkwijze, belangen, verwachtingen en dilemma's van de Partnerorganisaties toelichten bij grootschalige multidisciplinaire incidenten > de meerwaarde van Netcentrisch werken op de werkwijze van het CoPI en ROT toelichten > samenwerken met de informatiemanager en het informatiemanagement aansturen > samenstelling (partners), taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het ROT en van het actiecentrum Brandweer toelichten > de verschillen tussen de regionale en landelijke GRIP regeling toelichten > scenariodenken stimuleren in het actiecentrum Brandweer > een bijdrage leveren aan de bestuurlijke advisering > analyseren hoe de samenstelling van het ROT en het actiecentrum Brandweer in de eigen regio is geregeld > een beeld vormen van de totale brandweerinzet en op basis hiervan monodisciplinaire maatregelen treffen > de juiste en van belang zijnde informatie van het actiecentrum verzamelen en deze door vertalen naar multidisciplinaire aspecten voor het ROT > maatregelen treffen om de veiligheid van eigen personeel, andere hulpverleningsdiensten en derden optimaal te waarborgen > in zijn planvorming en –voorstellen inspelen op de maatschappelijke impact en de politiek-bestuurlijke consequenties > effectief vergaderen volgens de BOB-methodiek (beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming en thematisch vergaderen > op adequate en krachtige wijze beslissingen nemen 	<p>Praktijksimulatie Algemeen Commandant Brandweezorg</p>
---	---	--	---

	Draagt zorg voor de overdracht naar de reguliere organisatie van de incidentgemeente na afschaling.	<ul style="list-style-type: none">> de snelheid van besluitvorming aanpassen op de complexiteit van het incident en rekening houden met de consequenties> een passend advies geven voor afschaling, over de acties/werkzaamheden die in de nafase verricht moeten worden> handelen naar eigen tekortkomingen of zwakheden op professioneel gebied> op een constructieve manier omgaan met ontvangen (kritische) feedback.	
--	---	--	--